

KORRALDUS

02.12.2025 nr DM-125989-31

Männiku, Männiku II, Männiku VII, Männiku VIII ja Männiku XI liivakarjääride korrastamistingimuste esitamine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 81 ning tuginedes AS Silikaat 02.10.2023 esitatud taotlusele, otsustan:

1.1. Anda ettevõttele AS Silikaat maavara kaevandamise keskkonnalubade nr KMIN-135, KMIN-092, HARM-151, HARM-148 ja KL-512701 alusel kaevandatud maa korrastamisprojekti koostamiseks järgmised korrastamistingimused:

1.1.1. Korrastatud maa sihtotstarve:

1.1.1.1. Korrastatud maa sihtotstarve määratakse vastavalt Maakatastriseadusele.

1.1.1.2. Kaevandatud maa korrastada (üldsuund)veekoguks, kõre ja kivisisaliku elupaigaks.

1.1.2. Uute pinnavormide nõlvade ja kaevandatud maa kujundamise nõuded:

1.1.2.1. Korrastatud ala reljeef ja pinnavormid peavad olema võimalikult looduslähedased. Karjääri küljed tuleb kujundada nii, et oleks välditud varingud, erosioon ning karjääri veepealsed nõlvad tuleb katta taimestikule sobiva pinnasega kohtades kuhu ei rajata püsielupaikasid katstavatele liikidele. Tagada, et korrastatud ala ei kujutaks oma iseärasustest tulenevalt ohtu seal liikuvatele inimestele ja loomadele ning maastiku üldilme oleks esteetiliselt vastuvõetav.

1.1.2.2. Säilitada tee, mis jääb Männiku liivakarjääri mäeeraldise läänepoolse tüki põhjaossa (raudtee ääres asuva nn Männiku järve ja Väikejärve vahele).

1.1.2. Eemaldada Männiku liivakarjääri mäeeraldise idapoolses servas asuv vall. Tegemist on eelkõige Kiili valla elanike jaoks olulise tulevase rekreatsioonialaga ja võimaliku supluskohaga, sest sinna on ette nähtud eelkõige Kiili valla elanike jaoks ka veekogule ligipääs. Ligipääsu ja supluskoha ei rajata sinna, kuhu on planeeritud kaitsealuste liikide rajatav püsielupaik.

1.1.2.4. Supluskoha rajamine on võimalik ainult juhul, kui kohalik omavalitsus on valmis korraldama kaevandatud maa korrastamise käigus loodava rannaala avaliku kasutuse ning heakorra.

1.1.2.5. Kaldajoone kujundamisel vältida sirgjoonelisust ja teravnurki.

1.1.3. Veerežiimi kujundamise nõuded:

1.1.3.1. Karjäärialal kujunev põhjaveetase peab vastama maa kasutamise sihtotstarbele.

1.1.4. Veekogu rajamise nõuded:

1.1.4.1. Korrastamise käigus rajatava/tekkiva veekogu sügavus kujundada valdavalt üle 2 m.

1.1.4.2. Korrastamise käigus rajatava/tekkiva veekogu põhi kujundada võimalikult lauge ja ühtlane.

1.1.4.3. Korrastamise käigus rajatava/tekkiva veekogu ümbrus tuleb tasandada, et see ei oleks inimestele ega loomadele ohtlik.

1.1.4.4. Veekogu nõlvad/kaldad tuleb kujundada nii, et oleks välistatud varingud, lihked ja erosioon.

1.1.4.5. Veekogu nõlvad rajada vastavalt kaevandamislubades tooduga. Võimaluse korral jätta nõlvad laugemad. Kui projektiga planeeritakse veekogule supluskoht, siis peavad veealused nõlva kalded olema supluskohas vähemalt suhtega 1:8. Supluskoht ja rannaala projekteerida sinna kus saab tagada vajalikke kaldeid ja ei vaja tagasitäidet.

1.1.4.6. Kaldaperv peab olema vähemalt 2 m lai.

1.1.4.7. Liivaseid kaldaid ei tohi katta huumusrikka pinnasega ega taimestada/metsastada. Nõlvadel peab säilima avatud liiv, mis ajajooksul looduslikult taimestub.

1.1.5. Bioloogilise korrastamise nõuded:

1.1.5.1. Enne haljastuse rajamist korrastatav maa siluda.

1.1.5.2. Haljastusalaks ette nähtud ala võib jääda laineliseks, nõlvanurgaga alla 8°.

Korrastamisprojekti anda bioloogilise korrastamise lahendus, sealhulgas määrata kasutatavad puuliigid ja vajalik istikute arv, rohumaal külvatavad taimeliigid

1.1.5.3. Haljastusalal ei tohi põhjavee tase vegetatsiooniperioodil tõusta kõrgemale kui 0,7 m sügavuseni maapinna madalamast kohast.

1.1.6. Lisatingimused:

1.1.6.2. Korrastamistööl määraldisel ja liikumisel määraldisel teenindusmaal tuleb jälgida, et ei kahjustataks kaitsealuseid liike.

1.1.6.3. Korrastamisprojekti koostamisele kaasata liigiekspert (kivisisalik, kõre), hüdrogeoloog ja hüdrotehnikainsener.

1.1.6.4. Korrastamisprojekti põhjendada kasutatava tehnoloogia valikut lähtuvalt korrastamistingimustest, keskkonnatingimustest ja majanduslikest kaalutlustest.

1.1.6.5. Kaevandatud maa korrastamisprojekt koostada vastavalt keskkonnaministri 07.04.2017 määruses nr 12 „Uuritud ning kaevandatud maa korrastamise täpsustatud nõuded ja kord, kaevandatud maa korrastamise projekti sisu kohta esitatavad nõuded ning maa korrastamise akti sisu ja vorm“ esitatud nõuetele.

1.1.6.6. Määraldisel ja selle teenindusmaa piiridesse kuuluvalt alalt tuleb likvideerida kõik keskkonnoahtu ja ala hilisematele kasutajatele ohtu kujutada võivad seadmed ja ehitised.

1.1.6.7. Pärast kaevandatud maa korrastamise kohustuse täidetuks tunnistamise otsuse väljastamist taotleda kinnisasja omanikult katastriüksuse sihtotstarbe muutmist.

1.1.6.8. Korrastamisprojekt eelnevalt (enne Keskkonnaametile esitamist) kooskõlastada Saku Vallavalitsusega.

1.1.6.9. Kaevandaja on kohustatud teavitama Keskkonnaametit, Tallinna Linnavalitsust ja Saku Vallavalitsust korrastamisprojekti reaalse koostamise alustamisest, misjärel Saku Vallavalitsus kutsub kokku töökoosolekud kaevandaja, Keskkonnaameti, Tallinna Linnavalitsuse ja Saku

Vallavalitsuse vahel. Töökoosolekutel kokkulepitud tingimused peavad olema protokollitud ja korrastamisprojekti lisamaterjalidesse lisatud.

2. ASJAOLUD

AS Silikaat (registrikood 10022296; aadress Pärnu mnt 238, Nõmme linnaosa, Tallinn, Harju maakond) esitas 02.10.2023 Keskkonnaametile (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 02.10.2023 dokumendina DL-135 ja 01.04.2024 dokumendina nr DM-125989-1) taotluse Männiku, Männiku II, Männiku VII, Männiku VIII ja Männiku XI liivakarjääridele mäeeraldistele korrastamistingimuste saamiseks.

Ettevõttele kuuluvad järgmised keskkonnalaad: KMIN-135 (Tallinn-Saku liivamaardla Männiku liivakarjäär, kehtivusajaga kuni 26.05.2045), KMIN-092 (Tallinn-Saku liivamaardla Männiku II, kehtivusajaga kuni 09.06.2032), HARM-151 (Tallinn-Saku liivamaardla Männiku VII, kehtivusajaga kuni 09.07.2048), HARM-148 (Tallinn-Saku liivamaardla Männiku VIII, kehtivusajaga kuni 05.03.2026), KL-512701 (Männiku XI, kehtivusajaga kuni 20.07.2036).

KMIN-135 alusel kaevandatakse Tallinn-Saku liivamaardla Männiku liivakarjääris ehitusliiva ja täiteliiva. KMIN-092 alusel kaevandatakse Tallinn-Saku liivamaardla Männiku II liivakarjääris ehitusliiva. HARM-151 alusel kaevandatakse Tallinn-Saku liivamaardla Männiku VII liivakarjääris ehitusliiva. HARM-148 alusel kaevandatakse Tallinn-Saku liivamaardla Männiku VIII liivakarjääris ehitusliiva. KL-512701 alusel kaevandatakse Männiku XI liivakarjääris ehitusliiva.

Männiku liivakarjäär asub Harju maakonnas Saku vallas Tallinn-Saku liivamaardlas (registri number 109). Männiku liivakarjäär hõlmab aktiivse tarbevaru plokk: 1 aT plokk, 2 aT plokk, 219 aT plokk, 220 aT plokk, 6 aT plokk, 7 aT plokk, 8 aT plokk, 9 aT plokk. Mäeeraldise pindala on 339,77 ha ja mäeeraldise teenindusmaa on 356,53 ha.

Männiku II liivakarjäär asub Harju maakonnas Saku vallas Tallinn-Saku liivamaardlas (registri number 109). Männiku II liivakarjäär hõlmab aktiivse tarbevaru plokk: 55 aT plokk, 56 aT plokk, 57 aT plokk, 58 aT plokk, 63 aT plokk. Mäeeraldise pindala on 40,46 ha ja mäeeraldise teenindusmaa pindala on 41,53 ha.

Männiku VII liivakarjääri mäeeraldis hõlmab Tallinn-Saku liivamaardla (registri nr 0109) ehitusliiva aktiivse tarbevaru 46,51 plokk osaliselt ning kogumahu plokk 51. Mäeeraldis külgneb Männiku liivakarjääri mäeeraldisega (Männiku liivakarjäär kinnistu, katastritunnused 78404:404:1150 ja 71801:001:0182), riigikaitsemaaga (Männiku polügoon kinnistu, katastritunnus 71801:001:0983) ja reformimata riigimaaga. Mäeeraldise lõunapiir asub Tallinna linna ja Saku valla piiril. Männiku VII mäeeraldise asub Harju maakonnas Tallinna linnas Nõmme linnaosas reformimata riigimaal. Mäeeraldise pindala on 22,49 ha ja mäeeraldise teenindusmaa on 23,80 ha.

Männiku VIII liivakarjäär mäeeraldis asub Harju maakonnas Saku vallas Männiku külas riigile kuuluval katastriüksusel Viimsi metskond 9 (katastritunnus 71801:001:0123). Männiku VIII liivakarjäär hõlmab aktiivse tarbevaru plokk: 127 aT plokk ja 60 aT plokk. Mäeeraldise pindala on 15,53 ha ja mäeeraldise teenindusmaa pindala on 15,53 ha.

Männiku XI liivakarjäär asub Harju maakonnas Saku vallas Männiku külas riigi omandisse kuuluval katastriüksusel Viimsi metskond 8 (katastritunnus 71801:001:0122), mille riigivara valitseja on Kliimaministeerium ja volitatud asutus on Riigimetsa Majandamise Keskus. Männiku XI liivakarjäär hõlmab aktiivse tarbevaru plokk: 135 aT plokk ja 65 aT plokki. Männiku XI liivakarjääri mäeeraldise pindala on 17,11 ha ja mäeeraldise teenindusmaa pindala on 24,58 ha.

KMIN-092 korrastamise suunaks on tehisveekogu ning kõrede ja kivisisaliku elupaigaks sobiliku ala kujundamine.

KL-512701 korrastamise suunaks on veekogu, kõre ja kivisisaliku elupaik.

HARM-151 korrastamise suunaks on tehisjärv.

HARM-148 korrastamise suunaks on tehisveekogu ja Männiku kõre ja kivisisaliku püsielupaik.

KMIN-135 korrastamise suunaks on veekogu.

Taotletav mäeeraldis ja selle teenindusmaa kattuvad riigikaitse ehitise Männiku harjutusväli piiranguvööndiga ja osaliselt riigikaitse ehitise Männiku lasketiir piiranguvööndiga.

Taotletav ala kattub osaliselt Männiku kõre ja kivisisaliku püsielupaigaga (keskkonnaregistri kood KLO3000592).

Kaevandatud maavara kasutatakse teede ehituses ja remondil.

3. KAALUTLUSED KORRASTAMISTINGIMUSTE ANDMISEL

3.1. Õiguslik alus

MaaPS § 80 lõike 1 ja § 81 alusel peab kaevandamisloa omaja kaevandatud maa korrastama tehnoloogia seisukohalt otstarbekal ajal. Kaevandatud maa korrastatakse kaevandatud maa korrastamise projekti (edaspidi *korrastamisprojekt*) alusel. Korrastamisprojekti koostamise korraldab kaevandamisloa omaja Keskkonnaameti esitatud korrastamistingimustest lähtuvalt.

MaaPS § 81 lõike 4 kohaselt peab Keskkonnaamet korrastamistingimusi esitades lähtuma keskkonnamõju hindamise soovitudest, kui keskkonnamõju on hinnatud, ja kaevandamisloale kantud korrastamise suunast. Põhjendatud juhul võib lähtuda korrastamistingimusi esitades ka muust korrastamise suunast, kui selle mõju on keskkonnamõju hindamise või keskkonnamõju strateegilise hindamise raames hinnatud.

KMIN-092 korrastamise suunaks on tehisveekogu ning kõrede ja kivisisaliku elupaigaks sobiliku ala kujundamine.

KL-512701 korrastamise suunaks on veekogu, kõre ja kivisisaliku elupaik.

HARM-151 korrastamise suunaks on tehisjärv.

HARM-148 korrastamise suunaks on tehisveekogu ja Männiku kõre ja kivisisaliku püsielupaik.

KMIN-135 korrastamise suunaks on veekogu.

MaaPS § 84 lõike 2 kohaselt tuleb kaevandatud maa korrastada enne kaevandamisloa kehtivuse lõppemist. Kaevandamisluba Männiku VIII, kehtivusajaga kuni 05.03.2026 kehtivusaeg lõpeb kõige enne alal asuvatest mäeraldiste kaevandamislubadest.

MaaPS § 81 lõike 5 kohaselt küsib Keskkonnaamet korrastamistingimuste kohta maaomaniku ja kohaliku omavalitsuse üksuse arvamust.

Lisaks Keskkonnaameti poolt esitatud korrastamistingimustele tuleb korrastamisprojekti koostamisel lähtuda MaaPS § 81 lõikes 9 sätestatud nõuetest.

Keskkonnaamet edastas MaaPS § 81 lõike 5 alusel 20.06.2025 kirjaga nr DM-125989-15 korrastamistingimuste väljastamise taotlusele keskkonnamõju hindamise algamata jätmise otsuse eelnõu ja korrastamistingimuste eelnõu arvamuse avaldamiseks Saku Vallavalitsuse ja Maa- ja Ruumiameti, Riigimetsa Majandamise Keskuse, Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalameti ja Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusele.

Saku Vallavalitsus 17.07.2025 kirjaga nr 6-4/412-4 ja 24.07.2025 nr 6-4/412-6, seoses suviste puhkuste ajaga ja Saku Vallavalitsuse istungite suvise toimumisajaga palus vastamisaja pikendust kuni 31.07.2025 ja kuni 29-08.2025.

Keskkonnaamet 21.07.2025 kirjaga nr DM-125989-21 pikendas seisukoha andmise tähtaega kuni 31.07.2025.

Saku Vallavolikogu 21.08.2025 otsusega nr 30 nõustus keskkonnamõju hindamise eelhindanguga aga palus lisada korrastamistingimustesse täiendav punkt, mis ütleb, et kaevandaja on kohustatud teavitama Keskkonnaametit, Tallinna Linnavalitsust ja Saku Vallavalitsust korrastamisprojekti reaalse koostamise alustamisest, misjärel Saku Vallavalitsus kutsub kokku töökoosolekud kaevandaja, Keskkonnaameti, Tallinna Linnavalitsuse ja Saku Vallavalitsuse vahel. Töökoosolekutel kokkulepitud tingimused peavad olema protokollitud ja korrastamisprojekti lisamaterjalidesse lisatud.

Keskkonnaamet lisas antud punkti korrastamistingimustesse.

Maa- ja Ruumiamet 02.07.2025 kirjaga nr 7-1/24/15465-4 teatas, et on esitatud eelnõudega tutvunud ja paluti täiendada järgmiselt: 1) muuta punktis 1.1.2.1 olevat lauset järgmiselt: „Tagada, et korrastatud ala ei kujutaks oma iseärasustest tulenevalt ohtu seal liikuvatele inimestele ja loomadele ning maastiku üldilme oleks esteetiliselt vastuvõetav.“;

2) lisada tingimustele punkt 1.1.2.4. järgmise lausega: „Supluskoha rajamine on võimalik ainult juhul, kui kohalik omavalitsus on valmis korraldama kaevandatud maa korrastamise käigus loodava rannaala avaliku kasutuse ning heakorra.“;

3) lisada tingimustele punkt 1.1.2.5. järgmise lausega: „Kaldajoone kujundamisel vältida sirgjoonelisust ja teravnurki.“.

Keskkonnaamet tegi vastavad täiendused ja parandused.

Riigimetsa Majandamise Keskus 03.07.2025 kirjaga nr 3-1.1/2025/4613 teatas, et tutvus esitatud dokumentidega ning teeb omalt poolt järgmised tähelepanekud:

„AS Silikaat Männiku liivakarjääride korrastamise eskiislahendus“ on koostatud 2023 aastal, mistõttu Männiku püsielupaiga täna kehtivad piirid ei ole eskiislahendusel kajastatud. Palume kaaluda eskiislahenduse uuendamise vajadust hetkel kehtivate püsielupaiga piiridega.

Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet 08.07.2025 kirjaga nr 10-10/1678 – 2 teatas, et on tutvunud esitatud materjalide ning keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise otsuse eelnõusse ja selle lisadesse tehtud muudatustega ning teatab, et täiendavad ettepanekud eelnõu osas puuduvad.

Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus 17.07.2025 kirjaga nr 4-4/25/3241-2 teatas, et on eelnõudega tutvunud ja teeb ettepaneku kaaluda rannaalade mitte kavandamist. Eriti Männiku järve äärde, kuna tulevikus võidakse ehitada antud rannaala lähedusse. Männiku harjutusväljale, veel ehitisi, millest tuleneb täiendav müra. Teisi ettepanekuid / vastuväiteid Männiku, Männiku II, Männiku VII, Männiku VIII ja Männiku XI liivakarjääride korrastamistingimuste ja keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise otsuse eelnõudele Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusel ei esita.

Vastavalt haldusmenetluse seaduse § 40 lõikele 1 tuleb enne haldusakti andmist anda menetlusosalisele võimalus esitada oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet edastas 08.10.2025 kirjaga nr DM-125989-29 korrastamistingimuste eelnõu ettevõttele AS Silikaat.

AS Silikaat 04.11.2025 kirjaga esitas oma seisukohad ja kommentaarid korrastamistingimuste eelnõu osas:

- Punkti 1.1.2.1. kohaselt tuleb karjääri veepealsed nõlvad katta taimestikule sobiva pinnasega. AS-le Silikaat teadaolevalt ei tohi kõrede ja kivisisalike elupaikades taimestikule sobivaid tingimusi luua ega pinnasega katta. Palume Keskkonnaametil vajadusel antud tingimust täpsustada või muuta lähtudes kõrede ja kivisisalike elupaikade kaitsmise nõuetest.

Keskkonnaamet täpsustab punkti 1.1.2.1. järgmises sõnastuses: *Korrastatud ala reljeef ja pinnavormid peavad olema võimalikult looduslähedased. Karjääri küljed tuleb kujundada nii, et oleks välditud varingud, erosioon ning karjääri veepealsed nõlvad tuleb katta taimestikule sobiva pinnasega kohtades kuhu ei rajata püsielupaikasid katstavatele liikidele. Tagada, et korrastatud ala ei kujutaks oma iseärasustest tulenevalt ohtu seal liikuvatele inimestele ja loomadele ning maastiku üldilme oleks esteetiliselt vastuvõetav.*

- Punkti 1.1.2.3. kohaselt tuleb eemaldada Männiku liivakarjääri mäeeraldise idapoolses servas asuv vall. Eelnõu samas punktis selgitatakse, et tegemist on olulise tulevase rekreatsioonialaga ja võimaliku supluskohaga, sest sinna on ette nähtud ka veekogule ligipääs. AS-le teadavaolevalt on tegu kõrede ja kivisisalike elupaigaga ning avaliku supluskoha loomine võib sellise elupaiga säilimist ohustada. Palume Keskkonnaametil vajadusel antud tingimust täpsustada või muuta lähtudes kõrede ja kivisisalike elupaikade kaitsmise nõuetest.

Keskkonnaamet täpsustab punkti 1.1.2.3. järgmises sõnastuses: *Eemaldada Männiku liivakarjääri mäeeraldise idapoolses servas asuv vall. Tegemist on eelkõige Kiili valla elanike jaoks olulise tulevase rekreatsioonialaga ja võimaliku supluskohaga, sest sinna on ette nähtud eelkõige Kiili valla elanike jaoks ka veekogule ligipääs. Ligipääsu ja supluskohta ei rajata sinna, kuhu on planeeritud kaitsealuste liikide rajatav püsielupaik.*

- Supluskohtade rajamisega seondult täpsustab AS Silikaat, et supluskoha veealused kalded 1:8-le kuni 2 meetri sügavuseni saab rajada vaid juhul, kui pärast kaevandustegevise lõppemist selgub, et selliste nõuete täitmine on mõistlikke abinõusid rakendades tehniliselt võimalik. Käesoleval hetkel ei saa AS Silikaat selliste kallete rajamise võimalikkust kinnitada. AS Silikaat palub veealuste kalletega seotud nõuded määrata tingimuslikult, st AS Silikaat täidab need tingimused ulatuses, mis osutub pärast kaevandustegevuse lõppu mõistlikult võimalikuks. Piirkondades, kus on toimunud veealune kaevandamine, ei ole aga tagantjärele supluskohtadele vajaliku veealuse kalde rajamine mõistlikult võimalik. See tähendaks tuhandete tonnide liiva tagasi vette uputamist ning sellise tegevuse kulud ületavalt selgelt majandusliku otstarbekuse ja mõistlikkuse piiri. AS Silikaat selgitab, et enne kaitsealuste liikide kaitsevööndi kehtestamist toimus veealune kaevandamine perspektiivsena ja nõlvad on jäetud järskudena, et tulevikus oleks võimalik kaevandada mäeeraldise piirini ehk toona kehtiva kaevandusloani. 2024 aastal kehtestatud kaitsealuste liikide vöönd ei luba antud piirkonnas enam kaevandustegevusega jätkata püstitatud eesmärkide saavutamiseks. Selline kohustus tähendaks AS-le Silikaat ebamõistlikku ja ebaproportsionaalselt suurt kulu, mida AS Silikaat ei saanud kaevandamistegevuse käigus ette näha. AS Silikaat on seisukohal, et selline kohustus oleks AS-i Silikaat suhtes ebamõistlikult koormav.
- Nii veepealsete nõlvade kui veealuste kallete osas (nt punktis 1.1.4.5) selgitab AS Silikaat, et vastavalt väljastatud kaevandusloale tuleb veepealses osas nõlvatervikud jätta ehitusliivas kaldega 30° (1 : 1,7) ja täiteliivas kaldega 26° (1 : 2) ja veealuses osas ehitusliival kaldega 18° (1 : 3) ja täiteliival kaldega 12° (1 : 5). AS Silikaat on lähtunud oma tegevuses talle väljastatud kaevandusloast ning tagasiulatuvalt kaevandusloas toodust väga erinevaid kaldeid ei ole võimalik rajada. Selline kohustus tähendaks AS-le Silikaat ebamõistlikku ja ebaproportsionaalselt suurt kulu, mida AS Silikaat ei saanud kaevandamistegevuse käigus ette näha. AS Silikaat on seisukohal, et selline kohustus oleks AS-i Silikaat suhtes ebamõistlikult koormav.

Keskkonnaamet täpsustab punkti 1.1.4.5. järgmises sõnastuses: *Veekogu nõlvad rajada vastavalt kaevandamislubades tooduga. Võimaluse korral jätta nõlvad laugemad. Kui projektiga planeeritakse veekogule supluskoht, siis peavad veealused nõlva kalded olema supluskohas vähemalt suhtega 1:8. Supluskoht ja rannaala projekteerida sinna kus saab tagada vajalikke kaldeid ja ei vaja tagasitäidet.*

- Punkti 1.1.4.7 kohaselt ei tohi liivaseid kaldaid katta huumusrikka pinnasega ega taimestada/metsastada. Nõlvadel peab säilima avatud liiv, mis ajajooksul looduslikult taimestub. Tallinn-Saku liivamaardla kaevandamise suundumuste uuringu plaaniga on Männiku II liivakarjääri KMIN 092 on blokk 107 piirkonda ette nähtud kõrghaljastus ning punkti 1.1.4.7 tingimus võib seega kõrede ja kivisisalike püsielupaiga lahendusega vastuollu minna. Palume korrastamistingimuste lõplikus versioonis selliste erisustega

arvestada.

Keskkonnaamet selgitab, et antud punkt on mõeldud täitmiseks ainult veekogu kaldal kuhu rajatakse püsielupaigad kaitsealustele liikidele ja kus on kaevandamise käigus tekkinud liivikud.

- AS Silikaat palub punktist 1.1.6.3 eemaldada toodud viite AS-i Maves poolt koostatud tööle „Tallinn-Saku liivamaardla kaevandamise suundumuste uuring“ või siis vähemalt oluliselt täpsustada antud kohustuse sisu. Esiteks näeb AS Silikaat nimetatud uuringule lisatud plaanil mitmeid probleeme ja vigu (võimalikud tulevased kohad kus plaanime kaevandustegevust jätkata on plaanil märgitud plaanil tagastatavad praeguses olukorras) ning seetõttu on oht, et antud plaan ei ole praegusel kujul tervenisti teostatav. Lisaks sisaldab antud plaan mitmeid alasid, rajatise jms, mille rajamine ei saa olla AS-i Silikaat kohustuseks tagastatavate kaevandamisalade korrastamise raames. Uuringule lisatud plaanist ning korrastamistingimuste eelnõust ei selgu kellele eplikatsioonis viidatud tegevused on suunatud ning kelle kohustuseks jääb plaanil toodud alade, rajatiste jms väljaehitamine. Praegusel kujul on punktist 1.1.6.3 toodud kohustus üldsõnaline ja arusaamatu ning punktist AS-le Silikaat tulenevad kohustused ei ole ettenähtavad.

Keskkonnaamet eemaldab korrastamistingimustest antud punkti sest punktis 1.1.6.10. on viidatud igakülgele koostööle Keskkonnaametga, Tallinna Linnavalitsuse ja Saku Vallavalitsusega korrastamisprojekti koostamisel. Töökoosolekutel täpsustatakse AS Maves poolt koostatud, eelpool toodud uuringust tulenevaid kohustusi ja nende täitjaid.

3.2. Keskkonnamõju hindamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 3 lõike 1 punkti 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 7 punkti 1-3 ei ole korrastamistingimused määratletud tegevusloana. KeHJS § 7 punkti 4 kohaselt on tegevusluba eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga kavandatavat tegevust lubav käesolevad paragrahvis nimetatata muu dokument. Seega loeb Keskkonnaamet korrastamistingimuste taotluse tegevusloa taotluseks.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 6 lõige 2 punkti 2 ja § 27 lõige 1 kohaselt annab Keskkonnaamet eelhinnangu, selle kohta kas kaevandatud maa korrastamisel on oluline keskkonnamõju.

KeHJS § 2² sätestab, et keskkonnamõju on oluline, kui see võib eeldatavalt ületada mõjuala keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara.

KeHJS § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi määrus). Määruse § 3 punkti 12 kohaselt tuleb keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang anda, kui pealmaakaevandamisega rikutud maa korrastamine toimub suuremal kui 25 hektari suurusel alal.

Männiku liivakarjäärade teenindusmaade ja sh mäeeraldiste pindala on suurem kui 25 ha.

Eelhinnangu andmisel on lähtutud KeHJS § 6¹ sätestatud kriteeriumitest.

Lähtudes KeHJS § 11 lõikest 2 jättis Keskkonnaamet 08.10.2025 nr DM-125989-28 „Männiku, Männiku II, Männiku VII, Männiku VIII ja Männiku XI liivakarjäärade korrastamistingimuste väljastamise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ algatamata keskkonnamõju hindamise Männiku liivakarjäärade korrastamisele.

4. VAIDLUSTAMINE

Korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo

Teadmiseks: Maa- ja Ruumiamet, Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus, Riigimetsa
Majandamise Keskus, Saku Vallavalitsus, Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet

Aare Mark
vanemspetsialist
maapõuebüroo